

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Deres ref
13/4712

Vår ref
2014/2108-MAUHA

Dato
24.04.2014

Høringssvar - Forskrift om barns rett til medvirkning og barns mulighet til å ha en særskilt tillitsperson

Vi viser til brev fra Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet, datert 14.02.14, hvor utkast til ny forskrift om barns rett til medvirkning og barns mulighet til å ha en særskilt tillitsperson, ble sendt på høring.

Universitetet i Bergens høringssvar er utarbeidet av fagmiljøet i barnevern ved Senter for forskning om helsefremmende arbeid, miljø og livsstil (HEMIL-senteret). Fagmiljøet har følgende kommentarer til forslaget:

Det er viktig at barnets syn anerkjennes og inngår som en viktig del av en ellers helhetlig barnets beste vurdering i barnevernssaker. Vi ser svært positivt på at det gjennom forskrift gjøres mye mer tydelig både hva medvirkning for barn i slike saker betyr, og hva som må tilrettelegges for at dette skal skje på en god måte for det enkelte barnet. Beskrivelsen av hva som inngår i begrepet medvirkning (forskriftens § 3) vil, slik vi ser det, på en bedre måte ivareta at medvirkning blir oppfattet som noe reelt i disse sakene. Vi vil på den ene siden trekke frem viktigheten av at barn både blir skikkelig og fortløpende informert, at barn får nødvendig hjelp til å uttrykke hva som er viktig for dem og at barn skal medvirke under hele forløpet. På den andre siden er det også viktig at dette skjer på en tilpasset måte, og at det utøves godt faglig skjønn med tanke på når barn involveres, i hvilket omfang og på hvilke måter. Større krav til dokumentasjon på hva som faktisk blir gjort vil være viktig når det gjelder å få mer kunnskap om hva som er betydningsfullt når det gjelder barns medvirkning i slike saker.

Forskriftens § 6 legger mye tydeligere føringer enn tidligere på hva som forventes tilrettelagt av barneverntjenesten med hensyn til målet om reell og tilpasset medvirkning for barn i barnevernssaker. Det må ikke underkommuniseres at dette, spesielt i konfliktfylte saker, er en krevende profesjonell oppgave. Vi tror at

tilstrekkelige ressurser og god kompetanse/trygghet når det gjelder kommunikasjon og samtaler med barn i barnevernets førstelinjetjeneste vil være avgjørende for at barn skal bli involvert på måter som oppfyller forskriftens intensjon. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet bør derfor bidra til å sikre at dette (fortsett) blir et satsingsfelt.

Til tross for at det er mange aktører i en barnevernssak, har det vist seg vanskelig å finne gode ordninger for å sikre at barn, gjennom prosessen og i et senere plasseringsforløp, opplever nødvendig voksen støtte fra noen de kjenner godt, har særlig tillit til og som også, der dette er mulig, kan representere en kontinuitet i livene deres. Det er derfor viktig at det prøves ut nye ordninger som kan imøtekomme dette behovet. Vi tror at en ordning med tillitsperson kan være positiv i mange saker. Samtidig tror vi det er en rekke dilemmaer knyttet til ordningen. Tillitspersonen er på den ene siden gitt en viktig og ansvarsfull oppgave. Samtidig skal dette være en frivillig og ikke-formalisert ordning, uten noen form for kompensasjon. Tillitspersonen skal være uten rettigheter og plikter, og skal verken ansettes eller administreres av barneverntjenesten. Som følge av noen av disse sakenes karakter, er landskapet tillitspersonen skal bevege seg i ofte krevende og tidvis ganske konfliktylt. For at ordningen skal fungere etter intensjonen, tror vi det er nødvendig med både god opplæring og mer forutsigbar støtte og oppfølging underveis i oppdraget enn det som nå synes å bli lagt opp til i forskriften. Det vil være behov for rolleavklaringer i forhold til en rekke andre personer, instanser og ordninger som allerede er involvert i disse sakene. Videre bør spørsmål knyttet til taushetsplikt avklares nærmere. Forskriften framstår også som noe uklar med tanke på når og på hvilket grunnlag barnets valg av tillitsperson kan eller bør overprøves av barneverntjenesten. Ordningen bør evalueres.

Vennlig hilsen

Anne Lise Fimreite

fung. rektor

Kjell Bernstrøm

kst. universitetsdirektør

Kopi

Kunnskapsdepartementet